

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Reologia techniczna		Kod
Kierunek studiów Inżynieria farmaceutyczna	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) ogólnoakademicki	Rok / Semestr 3/5
Ścieżka obieralności/specjalność -	Przedmiot oferowany w języku: polskim	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obligatoryjny
Stopień studiów: pierwszy	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) stacjonarna	
Godziny Wykłady: 15 Ćwiczenia: Laboratoria: 15 Projekty/seminaria:		Liczba punktów 2
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) podstawowy		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) ogólnouczelniany
Obszar(y) kształcenia Nauki medyczne i nauki o zdrowiu oraz nauki o kulturze fizycznej Nauki ścisłe		Podział ECTS (liczba i %) 0, 0% 2, 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca: dr hab. inż. Jacek Różański e-mail: jacek.rozanski@put.poznan.pl tel. 61 665 2147 Wydział Technologii Chemicznej ul. Berdychowo 4, 61-131 Poznań tel.: 61 665 36 03		
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	Student zna: <ul style="list-style-type: none"> • podstawy analizy matematycznej, • podstawy mechaniki płynów, • podstawy chemii i fizyk.
2	Umiejętności:	Student posiada umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> • posługiwania się arkuszami kalkulacyjnymi, • przeprowadzenia analizy statystycznej wyników pomiarów, • czytania rysunku technicznego.
3	Kompetencje społeczne	Student jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, rozumie potrzebę doksztalcenia się, uzupełniania wiedzy kierunkowej i podnoszenia swoich kompetencji zawodowych
Cel przedmiotu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studenta z podstawową wiedzą z zakresu reologii technicznej, w szczególności z właściwościami przepływowymi płynów nienewtonowskich i ich mikrostrukturą, reometrią oraz metodami obliczeń strat ciśnienia. 2. Wykształcenie umiejętności prowadzenia badań reologicznych oraz praktycznego wykorzystania ich wyników. 		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza: <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna podstawowe pojęcia reologiczne: lepkość dynamiczna, lepkość kinematyczna, krzywe płynięcia i lepkości, liczbę Debory - [K_W12] 2. Zna podstawowe właściwości płynów reologicznie stabilnych i niestabilnych, lepkość sprężystych oraz metody matematycznego opisu krzywych płynięcia - [K_W12] 3. Zna podstawy teoretyczne reometrii kapilarnej i rotacyjnej, metod pomiaru właściwości lepkość sprężystych płynu, zalety i wady poszczególnych metod pomiarowych oraz zasady ich doboru - [K_W12] 4. Zna podstawowe właściwości reologiczne płynów polimerowych, układów dwufazowych oraz biomateriałów stosowanych w przemyśle farmaceutycznym - [K_W12], [K_W21] 		
Umiejętności: <ol style="list-style-type: none"> 1. Student ma umiejętność doboru odpowiedniej metody pomiarowej do określenia różnych właściwości reologicznych płynów - [K_U08], 2. Potrafi przeprowadzić wybranymi metodami reometrycznymi pomiary reologiczne - [K_U12] 3. Student potrafi rozróżnić na podstawie badań doświadczalnych właściwości reologiczne różnych klas płynów nienewtonowskich oraz zastosować odpowiednie matematyczne modele reologiczne do opisu ich krzywych płynięcia - [K_U13] 4. Student potrafi połączyć właściwości reologiczne płynu z ich właściwościami użytkowymi - [K_U12] 		
Kompetencje społeczne:		

<ol style="list-style-type: none"> 1. Student jest gotów do kultywowania oraz upowszechniania wzorów właściwego postępowania zarówno w środowisku pracy jak i poza nim - [K_K8] 2. Student potrafi samodzielnie i zespołowo realizować postawione zadania. Jest świadomy odpowiedzialności za ich realizację w ramach pracy zespołowej - [K_K2]

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Wiedza
Punkty 1-4: egzamin pisemny
Umiejętności:
Punkt 1-4: Dyskusja na temat realizowanych ćwiczenia laboratoryjnego oraz kolokwium w formie testu i pytań problemowych
Punkt 3: Ocena sprawozdania z przeprowadzonego ćwiczenia laboratoryjnego
Kompetencje społeczne
Ocena współpracy podczas realizowanych zespołowo ćwiczeń laboratoryjnych.

Treści programowe

W ramach zajęć omawiane są następujące zagadnienia:

1. Odpowiedź sprężysta, lepka i lepkosprężysta
2. Czas jako parametr charakteryzujący odpowiedź substancji
3. Ścinanie proste ciał stałych i płynów
4. Pojęcie lepkości dynamicznej i kinematycznej
5. Płyny nienuetonowskie: definicja, koncepcja uogólnionego płynu newtonowskiego, podział
6. Matematyczne modele reologiczne płynów reostabilnych
7. Interpretacja zjawisk zagęszczania i rozrzedzania ścinaniem
8. Płyny z granicą płynięcia (przyczyny występowania metody wyznaczenia granicy płynięcia)
9. Płyny o właściwościach zależnych od czasu ścinania (pojęcie tiksotropii i antytiksotropii)
10. Pojęcie pierwszej różnicy naprężeń normalnych
11. Modele mechaniczne płynów lepkosprężystych (Maxwella, Kelvina, Burgersa)
12. Charakterystyka i dobór wiskozymetrów
13. Reometria kapilarna – równania podstawowe
14. Reometria rotacyjna – równania podstawowe
15. Metody badań właściwości lepkosprężystych płynów
16. Właściwości reologiczne płynów polimerowych
17. Właściwości reologiczne układów dwufazowych

Literatura podstawowa:

1. Dziubiński M., Kiljański T., Sęk J., Podstawy teoretyczne i metody pomiarowe reologii, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2014.
2. M. Dziubiński, Kiljański T., Sęk J.: Podstawy reologii i reometrii płynów, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2009.
3. T. Kiljański, M. Dziubiński, J. Sęk, K. Antosik: Wykorzystanie właściwości reologicznych płynów w praktyce inżynierskiej, Wydawca EKMA Krzysztof Antosik, Warszawa 2009.
4. K. Wilczyński: Reologia w przetwórstwie tworzyw sztucznych, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. J. Ferguson, Z. Kembłowski: Reologia stosowana płynów, Wydawnictwo Marcus s.c., Łódź 1995.
2. Z. Kembłowski, T. Kiljański: Ćwiczenia laboratoryjne z reometrii technicznej, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Seria: Skrypty, Łódź 1993.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

Czynność	Czas (godz.)
1. Wykłady	15
2. Przygotowanie do egzaminu	5
3. Egzamin	3
4. Konsultacje	6
5. Przygotowanie do kolokwium	3
6. Przygotowanie do laboratoriów, w tym przygotowanie opracowań	3
7. Wykonanie ćwiczeń laboratoryjnych	15

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	50	2
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	39	1,6
Zajęcia o charakterze praktycznym	18	0,7